

GVU
T.a.v. ir. H. Scholts
Postbus 2230
3500 GE UTRECHT

Utrecht, 20 juli 2011

Betreft: advies uitvoeringsplan 2011

Geachte heer Scholts,

Hartelijk dank voor de adviesaanvraag Uitvoeringsplan 2012. Het ROCOV-Utrecht heeft uw plannen bestudeerd en besproken in de vergadering van 19 juli 2012. Hieronder vindt u een samenvatting van ons advies. Het uitgebreide advies met een toelichting per punt vindt u in de bijlage.

Het ROCOV gaat akkoord met de volgende voorstellen:

- 4.2.1 P+R De Uithof door lijn 11
- 4.2.4 Nieuwe bediening Nieuwegein Het Klooster
- 4.2.14 Stoppen lijn 123, uitbreiding spitscapaciteit lijn 122
- 4.2.15 Bediening lijn 35 beperken
- 4.2.22 Wijzigen eindpuntroute lijn 3 + 4 nabij Diaconessenziekenhuis
- 4.2.27 Efficiencyslag bediening Papendorp
- 5.1 Routewijziging lijn 45 (Houten, Schalkwijk, 't Goy, Houten)

Het ROCOV gaat met opmerkingen akkoord met de volgende voorstellen:

- 4.2.3 (Spits-)capaciteit stadslijnen 3, 8, 28 vergroten, bezetting lijn 26
- 4.2.5 Verbinding Nieuwegein – Papendorp als 1^e fase Westtangent
- 4.2.9 Routevoering lijn 10(/20) Lunetten (+Overvecht) en herstel van de route 24/10-plein
- 4.2.10 Vakantiedienstregeling (hoogzomerdienst) in kerstvakantie
- 4.2.13 Efficiencyslag bediening Ondiep – Zuilen – Maarssen
- 4.2.18 Bediening lijn 5 richting Voordorp beperken
- 4.2.19 Bediening lijn 77 in Bilthoven beperken
- 4.2.21 Bediening lijn 74 in Driebergen-Rijsenburg beperken
- 4.2.23 Stoppen spitsbediening dorpskernen richting Wijk bij Duurstede door lijn 40
- 4.2.25 Efficiencyslag Sneltram Utrecht – Nieuwegein/IJsselstein
- 4.2.26 Besparing lijn 49 Houten
- 4.2.29 Efficiencyslag bediening Lombok/Cartesiusweg
- 4.2.30 Kleine bussen Vleuten

Het ROCOV gaat niet akkoord met de volgende voorstellen:

- 4.2.16 Stoppen zondag- en avondbediening Hilversum – Maartensdijk door lijn 58
- 4.2.20 Aanvullende bediening Austerlitz door lijn 155 stoppen
- 4.2.24 Efficiencyslag bediening Utrecht-Zuid en Liesboschterrein

Aangaande het plan Sociale veiligheid en Marketing- en Communicatieplan adviseert het ROCOV positief.

Aan Rocov-Utrecht nemen deel: CliëntenBelang Utrecht, COSBO, Fietzersbond afdeling Utrecht, Hogeschool Utrecht, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ROVER, SOLGU, Universiteit Utrecht, USF Studentenbelangen, Utrechtse vereniging Kleine Kernen en de Vervoerzie UMC.

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

Aangaande het tarievenplan adviseert het ROCOV als volgt:

- Het ROCOV kan niet adviseren op het gebied van tariefdifferentiatie en de tarieven van de OV-chipkaart. Daarvoor ontbreekt informatie in de adviesaanvraag en wordt het jaar tarief – wat onlosmakelijk is verbonden met het uitschakelen van het NVB – niet in acht genomen;
- positief over het Schillenkaartje en het Sneltramkaartje;
- negatief over het afschaffen van speciale kaartjes in de provincie;
- onder voorbehoud positief over het behoud van het Mesoskaartje;
- positief op het gebied van overige kaartsoorten.

Wij zijn uiteraard benieuwd naar uw reactie op ons advies. Graag vernemen we die reactie binnen zes weken na verzenddatum van dit advies.

Met vriendelijke groet,

drs. J. van Leijenhorst
Voorzitter ROCOV Utrecht

cc. Bestuur Regio Utrecht

BIJLAGE UITGEBREID ADVIES

Het ROCOV behoudt zich het recht voor het advies aan te passen als latere versies gewijzigde voorstellen bevatten.

Het ROCOV heeft in maart uitgebreid gereageerd op de Uitgangspuntennota. Daarop is door het BRU (al even uitgebreid) geantwoord, waarvoor dank.

Het ROCOV constateert met genoegen dat een aantal elementen uit onze reactie door het BRU is overgenomen in het Uitvoeringsplan. Niettemin blijven er onderwerpen waarover het ROCOV teleurgesteld is over het standpunt van het BRU. Ook als dat in dit stuk niet expliciet wordt vermeld, behouden wij ons het recht voor hier in de toekomst op terug te komen.

Opmerkingen van algemenere aard – die in de genoemde reactie zijn gemaakt – maken deel uit van dit advies.

Inmiddels hebben wij van GVV/Connexxion een toelichting op de voorstellen uit het Uitvoeringsplan gekregen.

4 VERVOERKUNDIGE PLANNEN

Alvorens in te gaan op de afzonderlijke voorstellen vraagt het ROCOV aandacht voor het volgende. Hoewel we beseffen dat besparingen kunnen worden behaald door een zo efficiënt mogelijke inzet van personeel en materieel, moeten de rijtijden wel realistisch en uitvoerbaar blijven. Om één voorbeeld te noemen nemen we lijn 77.

Deze lijn heeft in de avond- en weekenddienstregeling tussen Nieuwegein en Utrecht Centraal slechts 21 minuten, ondanks allerlei snelheidsbeperkingen in de route door Galecop en Batau. De bus is hierdoor tegenwoordig bijna altijd te laat op CS vanuit Nieuwegein. Dit heeft dan gevolgen voor de verdere route naar Bilthoven.

Van de volgende ideeën uit de uitgangspuntennotitie neemt het ROCOV kennis dat deze niet tot voorstellen hebben geleid:

- 4.1.2 (Spits-) capaciteit lijn 12/13 vergroten
- 4.1.6 Gaasperwaard/Vianen – Houten
- 4.1.7 Versnelling tangentialijn 32 route Maarssenbroek
- 4.1.8 Versnelling lijn 6 niet via Catharijnesingel
- 4.1.11 Aanbod zomer niet uitbreiden, gelijk houden aan 2011
- 4.1.12 Bediening dalperiode verlagen (09:00-16:00 en na 19:00)
Het ROCOV neemt met genoegen kennis van het intrekken van dit idee.
- 4.1.17 Integratie route lijn 8/138 Wittevrouwen – Tuindorp
- 4.1.28 Efficiencyslag bediening Oog in Al/Kanaleneiland

Met de volgende voorstellen gaat het ROCOV zonder opmerkingen akkoord:

- 4.2.1 P+R De Uithof door lijn 11
- 4.2.4 Nieuwe bediening Nieuwegein Het Klooster
- 4.2.14 Stoppen lijn 123, uitbreiding spitscapaciteit lijn 122
- 4.2.15 Bediening lijn 35 beperken
- 4.2.22 Wijzigen eindpuntroute lijn 3 + 4 nabij Diaconessenziekenhuis
- 4.2.30 Kleine bussen Vleuten
- 5.1 Routewijziging lijn 45 (Houten, Schalkwijk, 't Goy, Houten)

Met de volgende voorstellen gaat het ROCOV akkoord met inachtneming van de vermelde opmerkingen:

Aan Rocov-Utrecht nemen deel: CliëntenBelang Utrecht, COSBO, Fietzersbond afdeling Utrecht, Hogeschool Utrecht, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ROVER, SOLGU, Universiteit Utrecht, USF Studentenbelangen, Utrechtse vereniging Kleine Kernen en de Vervoerzie UMC.

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

- 4.2.3 (Spits-)capaciteit stadslijnen 3, 8, 28 vergroten, bezetting lijn 26
Niets doen lijkt hier verantwoord. Op lijn 8 is eigenlijk geen behoefte alle ritten met geleed materieel te rijden. Het ROCOV stemt in met de gevonden oplossing voor de capaciteit op lijn 26.
- 4.2.5 Verbinding Nieuwegein – Papendorp als 1^e fase Westtangent
De exploitatie van de voorgestelde lijn is wat onvoordelig: de bus rijdt maar 40 minuten in het uur. De verwachting is overigens dat de bus pas eind 2012 werkelijk gaat rijden i.v.m. nodige aanpassingen aan de infrastructuurfeer. Het ROCOV betreurt dat deze aanpassingen niet eerder gereed kunnen zijn, en roept de wegbeheerders op, deze zo mogelijk met voorrang te realiseren.
- 4.2.9 Routevoering lijn 10(/20) Lunetten (+Overvecht) en herstel van de route 24/10-plein
Het ROCOV verschilt met het BRU van mening over de verbindende/ontsluitende functie van deze lijn. Het gelijktrekken van de routes van lijn 10 en 30 in Overvecht wordt begroet, hoewel het ROCOV liever had gezien dat lijn 30 de bestaande route van lijn 10 zou zijn gaan volgen.
- 4.2.10 Vakantiedienstregeling (hoogzomerdienst) in kerstvakantie
Het ROCOV betreurt dat voor deze oplossing is gekozen en houdt er aan vast dat in de nieuwer concessie deze uitdunning niet meer voorkomt.
- 4.2.13 Efficiëncyslag bediening Ondiep – Zuilen – Maarssen
Het ROCOV betreurt dat op het Prins Bernhardplein geen ruimte meer zal zijn voor een standplaats. Het ROCOV vraagt aandacht voor de frequentie van lijn 26 door de Schaakwijk.
- 4.2.18 Bediening lijn 5 richting Voordorp beperken
Het ROCOV betreurt de voorgestelde frequentieverlaging, nu op beide takken van lijn 5. Het ROCOV vraagt aandacht voor de capaciteit op het traject door Tuinwijk.
- 4.2.19 Bediening lijn 77 in Bilthoven beperken
*Het ROCOV ziet in het voorliggende voorstel een verbetering t.o.v. het eerder geschetste idee.
V.w.b. de frequenties dringt het ROCOV aan op een keuze voor een heldere, zo klokvast mogelijke, dienstregeling. Ook aansluitingen zijn belangrijk.*
- 4.2.20 Bediening lijn 74 in Driebergen-Rijsenburg beperken
Hoewel het ROCOV de voorgestelde verlaging van de frequentie naar Driebergen-Wildbaan (Hubertuslaan) betreurt lijkt deze gelet op het gebruik voldoende. Binnen het ROCOV leeft de vraag, of de bediening van deze wijk door lijn 74 met zijn door Zeist slingerende route voor de reizigers de aantrekkelijkste optie is.
- 4.2.23 Stoppen spitsbediening dorpskernen richting Wijk bij Duurstede door lijn 40
Het ROCOV wordt graag geïnformeerd over het resultaat van het overleg met de provincie en Connexxion over verlegging van de route van lijn 56 door Cothen. In het Vervoerplan voor de provinciale concessie is hierover niets terug te vinden.
- 4.2.25 Efficiëncyslag Sneltram Utrecht – Nieuwegein/IJsselstein
Het ROCOV vraagt speciale aandacht voor de toegankelijkheid (gelijkvloerse instap) als door onderhoud aan de tramstellen 5001-5027 de verdichtingsritten moeten vervallen. Inzet van de Weense tramstellen bieden voor wie op deze voorziening is aangewezen geen oplossing.
- 4.2.26 Besparing lijn 49 Houten
Het ROCOV betreurt de voorgestelde achteruitgang in de dienstverlening. Als de niet aan lijn 281 gekoppelde ritten (die met taxibussen worden gereden) worden geschrapt, zouden de resterende diensten over de gehele route het lijnnummer 281 moeten voeren.
- 4.2.29 Efficiëncyslag bediening Lombok/Cartesiusweg
Het ROCOV is verheugd dat de eerste ideeën niet in voorstellen zijn omgezet. Voor de toekomst blijft het ROCOV graag geïnformeerd over de planvorming in deze omgeving.
- 4.2.30 Kleine bussen Vleuten
Te veel bussen bij station Vleuten. Er wordt nog een keer naar gekeken. Iedereen die zich bij de halte meldt moet vervoerd worden. Hierdoor ligt de inzet van bussen voor ongeveer 20 personen eerder voor de hand dan 8-persoonsbusjes.

Met de volgende voorstellen gaat het ROCOV vooralsnog niet akkoord:

- 4.2.16 Stoppen zondag- en avondbediening Hilversum – Maartensdijk door lijn 58
Het ROCOV vindt dat lijn 58 moet worden gehandhaafd, omdat in Hollandse Rading op de trein kan worden gestapt en de lijn bovendien een functie binnen Hilversum heeft. Sinds 17 juli

Aan Rocov-Utrecht nemen deel: CliëntenBelang Utrecht, COSBO, Fietzersbond afdeling Utrecht, Hogeschool Utrecht, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ROVER, SOLGU, Universiteit Utrecht, USF Studentenbelangen, Utrechtse vereniging Kleine Kernen en de Vervoerzie UMC.

2011 is deze functie nog groter geworden door de wijziging van routes in andere buslijnen. Het BRU moet hier overleg oer voeren met de provincie Noord Holland. Het ROCOV kan het laten vervallen van de avond- en zondagdiensten op dit traject bilkeken.

4.2.20 Aanvullende bediening Austerlitz door lijn 155 stoppen

Austerlitz wordt maandag t/m zaterdag tot 19.00 uur bediend door lijn 81 (thans nog lijn 83, dit wijzigt in december 2011) uit de provinciale concessie (... - Driebergen – Zeist – Woudenberg), waarmee aan de minimumeisen wordt voldaan. Het ROCOV roept de gemeente Zeist op te investeren in een voorziening buiten deze tijden. Bovendien roept het ROCOV het BRU en de provincie op te bestuderen of in deze regio een betere integratie van de lijnvoering kan worden gerealiseerd, waardoor het gebruik van de buslijnen aantrekkelijker kan worden.

4.2.24 Efficiencyslag bediening Utrecht-Zuid en Liesboschterrein

Het ROCOV ziet veel nadelen aan dit voorstel. Er raken reizigers gedupeerd door deze voorstellen.

6.1 en 6.2 SOCIALE VEILIGHEID & MARKETING EN COMMUNICATIE

Het ROCOV heeft over de paragrafen Sociale Veiligheid en Marketing en Communicatie geen opmerkingen. Het ROCOV ondersteunt de ambities en plannen op deze terreinen. Het ROCOV adviseert dan ook positief over deze onderdelen van het uitvoeringsplan.

Wel vraagt het ROCOV zich af of de reisinformatie van GVVU en Connexxion wordt vormgegeven conform de nieuwe Randstadbrede opzet, zoals gewenst door het OV-bureau Randstad. Het ROCOV kan hier namelijk niets van terugvinden in de voorgelegde plannen.

6.3 TARIEVENPLAN

In deze paragraaf gaat het ROCOV in op het tarievenplan.

BRU en Provincie Utrecht

Allereerst is het ROCOV verbaasd dat in het uitvoeringsplan BRU ook kaartsoorten van de provincie Utrecht worden vermeld. Het ROCOV verkeerde altijd in de veronderstelling dat het BRU geen beslissingsbevoegdheid heeft over tarieven die voor de concessie Provincie Utrecht gelden.

Zoals bekend is het ROCOV er overigens voorstander van dat beide concessieverleners op onder andere het gebied van de tarieven samen optrekken.

Tariefdifferentiatie

Het ROCOV maakt een aantal procesmatige opmerkingen over de aangekondigde tariefdifferentiatie. Hierover heeft het ROCOV de volgende vragen en opmerkingen:

- Bij uitschakeling van het NVB moet sprake zijn van een jaar tariefvriest. Dit is één van de voorwaarden van het NVB om het NVB uit te mogen zetten. Hierdoor zijn tussentijdse tariefswijzigingen niet mogelijk. Aangezien 3 november 2011 het voornemen is om het NVB uit te schakelen kan van invoer van nieuwe tarieven met een spits- en dalkorting niet aan de orde zijn tot 3 november 2012.
- Op pagina 30 van het uitvoeringsplan is het volgende vermeldt: "Bij niet invoeren van tariefdifferentiatie gaan partijen in overleg over de eventuele derving." Het ROCOV merkt op dat de uitschakeling van het NVB door de commissie Kist is getoetst op opbrengstneutraliteit. Het afzien van tariefdifferentiatie zou daarom niet mogen leiden tot inkomstenderving bij de vervoerder.
- Uit de adviesaanvraag wordt niet duidelijk wat verstaan wordt onder spits- en dalperioden. Kan dat worden toegelicht?

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

Gezien het jaar tariefcrisis kan het ROCOV tot geen andere conclusie komen dat er geen mogelijkheid bestaat voor 3 november 2012 tariefdifferentiatie in te voeren, tenzij het uitzetten van het NVB wordt opgeschort tot een datum waarop de technische belemmeringen zijn weggenomen en de tariefdifferentiatie -kan worden ingevoerd.

Inhoudelijke beoordeling tariefdifferentiatie

Het ROCOV is geen tegenstander van het principe van tariefdifferentiatie. Dit heeft het ROCOV in het verleden kenbaar gemaakt door een ongevraagd advies over dit onderwerp uit te brengen. Inmiddels is nog niet duidelijk wat de concrete gevolgen voor de reiziger en voor de verdeling van het gebruik van het openbaar vervoer over de dag zouden zijn, als de dalkorting behalve in de ochtendspits ook niet in de middagspits zou worden verleend. Het ROCOV ziet kans het jaar tariefcrisis te gebruiken om deze gevolgen te onderzoeken. Mede gezien de onduidelijkheid van de tijdstippen van spits- en dalritten van de door u gewenste tariefdifferentiatie, kan het ROCOV op dit moment nog niet adviseren over dit onderwerp.

Verschillende tarieven tussen BRU en Provinciale concessies

Het ROCOV adviseert negatief over verschillende tarieven tussen BRU en Provincie Utrecht. In het verleden hebben verschillende overheden altijd gestreefd naar één tariefstelsel voor alle concessies van de provincie Utrecht en het BRU. Het netwerk in de gehele provincie is op een dusdanige manier met elkaar verweven dat veel lijnen samen rijden. Als deze bussen onder verschillende concessies vallen is sprake van verschillende tarieven voor verschillende bussen.

Het ROCOV is van mening dat aan reizigers niet is uit te leggen dat bussen van dezelfde route een andere prijs kennen.

Schillenkaartjes en Sneltramkaartje

Het ROCOV adviseert positief over de introductie van de zogenaamde schillenkaartjes en sneltramkaartjes. Het ROCOV vindt dat hiermee een goed alternatief wordt geboden voor reizigers die niet over een OV-chipkaart beschikken. Het ROCOV vindt de indeling van de tarieven en de voorwaarde redelijk, ook al moet wel worden erkend dat deze kaartsoort op veel trajecten aanmerkelijk duurder is dan reizen met de voormalige strippenkaart. Aangezien het ROCOV van mening is dat zoveel mogelijk mensen in de voorverkoop hun vervoersbewijs moeten kopen, aangezien dit de snelheid van het instappen bevordert, en dat door deze tarieven wordt gestimuleerd, kan het ROCOV leven met de voorgenomen tarieven van de schillenkaartjes. Het ROCOV stemt in met de keuze voor de zones als basis voor dit tarief.

Kaartjes provincie

Het ROCOV vindt het vreemd dat in een advies van een uitvoeringsplan BRU kaartsoorten van de provinciale concessie tegen te komen. Desalniettemin wil het ROCOV deze tarieven toch van advies voorzien. Het ROCOV betreurt dat speciale kaartjes in de provinciale concessie – in tegenstelling tot de BRU-concessie – worden afgeschaft. Het betreft hier het Maxxkaartje (stadsdienst Amersfoort) en het Dalkaartje Utrecht (provincie breed). Deze kaartjes hebben hun bestaansrecht bewezen en bieden reizigers die niet over een OV-chipkaart beschikken een lage drempel om van het openbaar vervoer gebruik te maken. Het ROCOV adviseert dan ook negatief over de afschaffing van deze kaartjes zonder dat op de ov-chipkaart vergelijkbare proposities worden aangeboden.

Overige kaartsoorten

Mesoskaartje

Uw voorstel is om het Mesoskaartje af te schaffen vanwege beperkt gebruik. Het ROCOV vraagt zich af wat er onder 'beperkt' gebruik wordt verstaan.

Het ROCOV is van mening dat als het Mesoskaartje dezelfde prijs zou krijgen als de schillenkaart, het nut van deze kaartsoort verdwijnt. Een verhoging van €1,60 tot €2,50 is een prijsverhoging van maar

Aan Rocov-Utrecht nemen deel: CliëntenBelang Utrecht, COSBO, Fietzersbond afdeling Utrecht, Hogeschool Utrecht, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ROVER, SOLGU, Universiteit Utrecht, USF Studentenbelangen, Utrechtse vereniging Kleine Kernen en de Vervoerunie UMC.

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

liefst 56%. Een verhoging die voor het ROCOV veel te groot is. Als de kaartsoort blijft bestaan, zou hoogstens mogen worden verhoogd met de normale indexering ter grootte van een inflatiecorrectie.

Viziriskaart

Het ROCOV betreurt dat de minister met een beslissing hierover wacht tot de evaluatie van het visirisproduct is gereed is gekomen.

Overige kaartsoorten

Over alle kaartsoorten die niet hierboven zijn genoemd maar wel in de adviesaanvraag voorkomen, adviseert het ROCOV positief.